

Haukiputaan Yrittäjät ry 30 vuotta

Haukiputaan yrittäjähdistyksen 30-vuotinen toiminta kertoo yrittäjätoiminnan lisääntymisestä ja tarpeesta parantaa yrittäjien arvostusta ja asemaa neuvottelupöydissä ja käytännön työssä. Suomessa elettiin 70- ja 80-luvuilla yrittäjätoiminnan lisääntymisen vuosia ja tuolloin perustettiin jokaiseen maakuntaan uusia paikallisia yrittäjähdistyksiä.

Haukiputaalla oltiin yrittäjähdistystä perustettaessa vakuuttuneita sen tarpeesta ja yhteistoiminnan voimasta. Yrittäjät voivat nyt 30-vuotisjuhlassaan iloita saavutetuista tuloksista ja suunnata katseensa tulevaisuuteen. Tulevina vuosina ja vuosikymmeninä jäsenkentän äänen pitää kuulua yrittäjähdistyksen kokouksissa. Evästyksiset ja ideat uudelle vuosikymmenelle ovat aina tervetulleita.

Haukiputaalla koettiin ennen yrittäjähdistyksen perustamista, että yrittämistä ei riittävästi arvosteta. Heti ensimmäisessä kokouksessaan uusi yhdistys antoi lausunnon Haukiputaan elinkeino-ohjelmaksi vuosille 1980-1984. Asemakylän, kirkonkylän ja Kellon liikenneolojen kohentamista esitettiin. Tuohon aikaan otettiin voimakkaasti kantaa myös 4-tien linjausvaihtoehtoihin ja yrittäjät olivat tuolloin sillä kannalla, että tie tulisi säilyttää nykyisellä vanhalla paikalla.

Yrittäjien ja yrittämisen arvostuksen lisäämiseksi yrittäjähdistys alkoi heti toimintansa alkuvuosina järjestämään messuja ja kampanjoita, että ostettaisiin paikkakunnan liikkeistä ja kilpailuttamistilanteissa muistettaisiin aina pyytää tarjouksia oman paikkakunnan yrityksiltä.

Haukiputaan Yrittäjät ry:n perustamista valmisteli työryhmä, johon kuuluivat yrittäjistä Irene Nurmi ja Olavi Markus ja elinkeinoasiamies Mauri Valli. Työryhmän kokouksessa 24.7.1979 päätettiin kutsua koolle yhdistyksen perustava kokous ravintola Samanttaan 30.8.1979. Kokoukseen oli saapunut 37 henkilöä. Oulun seudun yrittäjien toimitusjohtajan Harry Sandelinin puheenvuoron jälkeen sopimusasiakirjan allekirjoittivat Olavi Markus, Eila Isohookana ja Risto Isohookana. Ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin Seppo Sukanen ja hallituksen jäseniksi Olavi Markus, Irene Nurmi, Ahti Mustakangas, Eila Isohookana, Aino Turula, Erkki Ylönen, Pauli Kiviniemi ja Jouni Kauppila.

Heti ensimmäisenä toimintavuotena 1980 jaettiin ensimmäinen yrittäjäpalkinto Laatikko ja Kelatuote Oy:lle. Yrittäjäpalkinnon saaja Teuvo Siipola oli todennut lehtihaastattelussa suurimmasta 22 metriä pitkästä kuljetusautostaan ”köyhyys venyy.”

Haukipudas-messut järjestettiin ensimmäisen kerran vuonna 1984. Messuilla Jatulissa oli näytteilleasettajia yli 80 ja kävijöitä noin 7000. Justeeri-lehti ilmestyi ensimmäisen kerran, kesäkuussa Messu Justeeri ja joulukuussa Joulu Justeeri. Vuonna 1985 yhdistys kampanjoi ostoksien keskittämistä kotikuntaan ja esitti info-pisteen perustamista Haukiputaalle. Oulun läänin maaherra, silloinen valtiovarainministeri Ahti Pekkala vieraili yhdessä yrittäjäillä.

Vuoden 1986 kesäkuussa järjestettiin sortteerausmarkkinat, joilla oli 40. näytteilleasettajaa. Yrittäjien edustajat kävivät tutustumassa elinkeinolautakunnan kanssa Ilmajoen ja Kauhajoen kuntiin.

Vuonna 1987 syyskokouksessa hyväksyttiin hallituksen laatima julki lausuma Kemira Oy:n fosforihappotehtaan sijoittamiseksi Haukiputaalle. Iijokilaakson kuntain toimikunnan ja maakuntaliiton kanssa järjestettiin elinkeinopäivät Jatulissa 3.9. Haukipudas-päivien järjestämisestä tehtiin päätös.

Vuonna 1988 järjestetyillä toisilla Haukipudas-messuilla Jatulissa oli kävijöitä yli 10 000 ja näytteilleasettajia 110. Postille tehtiin esitys telefaksilaitteiden

hankkimiseksi ja yleisöpuhelinpalveluiden parantamiseksi. Myös postin kulusta ja postilaatikoiden tyhjentämisestä viikonloppuisin oltiin huolissaan.

Vuonna 1989 oli 10-vuotisjuhlavuosi. Yrittäjäyhdistyksen 10-vuotisjuhlassa oli juhlapuhujana toimitusjohtaja Kari Heikkilä SYKL Jäsenmäärä oli alun 20:stä jäsenestä noussut 80:een.

90-luvulta alkuvuosilta mainittakoon, että 1991 yhdistys tuki kunnanjohtaja Taisto Sihvosen muotokuvan maalausta. Joulukuussa yrittäjien hallitus täydennettynä eri sidosryhmien edustajille kävi tutustumassa Lapinkullan Tornion tehtaaseen ja samalla vietettiin puheenjohtaja Tuomo Santalan läksiäisiä.

Vuonna 1992 messujen tilalle tuli kesämarkkinat kunnantalon läheisyyteen ja tuolloin alkoi Haukiputaan Humun nimeäminen. Kun kesäkuussa järjestetyt markkinatkin loppuivat tuli tilalle Vuoden Haukiputaalaisen valinta ja palkitseminen siirtyi Haukipudas-päiville.

Yrittäjien hallituksessa pitkään toimineen Paavo Ylitalon aloite turvaliivien hankinnasta poliiseille toteutettiin vuonna 1992 ja sen tuloksena poliiseille saatiin 18 turvaliiviä. Keräys sai paljon huomiota osakseen.

Kulttuuriministeri Tytti Isohookana-Asunmaalle jätettiin vuonna 1993 kannanotto ylimääräisen työttömyysvakuutusmaksun hylkäämiseksi, koska se vaikeuttaa pienyritysten järkevää toimintaa.

Jäsenmäärä ylitti 100 vuonna 1994 ja yhdistys nousi kolmanneksi suurimmaksi Pohjois-Pohjanmaalle. Yhdistys järjesti kyselytunnin Haukiputaan kunnan hankinnoista.

Milanon huonekalumessuilla 1995. Yhdistyksen jäsen Kalle Rankka oli kutsuttu Milanon kansainvälisille huonekalumessuille. Rankka oli menestynyt Mööpeli 94-tuotekilpailussa.

Vuonna 1996 Olli Linjalan koulutustapahtuma oli Jatulissa noin 400 kuulijalle. Samana vuonna yrittäjäyhdistys otti kantaa Oulun alueen kauppakeskushankkeisiin ja suhtautui kielteisesti kaupungin laitamille rakennettaviin hypermarketteihin. Yhdistys kirjelmöi myös Oulun Osuuspankin Martinniemen konttorin säilyttämisen puolesta.

Yrittäjätaulut valoilla varustettuna teetettiin ammattioppilaitoksella vuonna 1998 ja ne sijoitettiin kunnantalolle ja Jatuliin. Yrittäjien omaan terveydenhoitoon kiinnitettiin huomiota. Kunnan johdon ja elinkeinotoimen kanssa pidettiin keskustelutilaisuuksia.

Vuonna 1999 oli 20-vuotisjuhlavuosi. Juhlatapahtumassa 27.11. oli juhlapuhujana Suomen Yrittäjien varapuheenjohtaja Kaarina Aho Tornion. Historiikin esittänyt Hannu Vehkaperä oli vakuuttunut, että yrittäjäyhdistys on toimintansa aikana luonut hyvät ja toimivat keskustelusuhteet kuntaan ja muihin viranomaisiin.

Vuonna 2000 yhdistys piti tärkeänä elinkeinopoliittisen työryhmän perustamista kuntaan. Vireillä olleeseen golfkenttään Virpiniemessä suhtauduttiin myönteisesti. Vuonna 2001 alkoi yrittäjien www-sivujen suunnittelu ja radiokampanja järjestettiin yrittäjäviikolla.

Vuonna 2002 päätettiin kirjelmöidä kunnanhallitukselle tyhjistä liiketiloista. Yrittäjien lähetystö kävi kunnanjohtaja Heikki Seppälän läksiäisissä. Samana vuonna keskustan kaavoitusasioista neuvoteltiin kunnanjohtaja Pasi Vallivaaran kanssa.

Jäsenhankinta tehostui 2003. Jäsenhankintaa alettiin hoitamaan PPY:n kautta ja vuoden lopussa jäsenmäärä oli 151. Kustantalon kaavoitus puhutti yrittäjiä ja johti valituksen tekemiseen. Valittajien asiamiehenä toimi varatuomari Keijo Kauppila. Myöhemmin hallitus päätti, että yrittäjäyhdistys ei järjestönä jatka valitusmenettelyä, joka koski Haukiputaan länsipuolen asemakaavaa. Asia päätettiin hoitaa neuvotteluteitse ja lisäksi päätettiin kunnalle tehdä esitys myös kirkonkylän keskustaan itäpuolelle kaavan laatimisesta.

25-vuotisjuhlavuotena 2004 Haukiputaan Yrittäjät ry palkittiin parhaana paikallisyhdistyksenä. Yhdistystä kiitettiin aktiivisesta vaikuttamisesta ja

aloitteellisuudesta. Juhlapuhujana yhdistyksen 25-vuotisjuhlassa oli toimitusjohtaja Eero Lehti.

Haukiputaan kunta myönsi yrittäjäyhdistykselle vuonna 2007 Vuoden yhdistyspalkinnon. Holstinmäen imagon ja ympäristön parantamiseen vuosina 2008-2010 haettiin EU-avustusta. Yhdistys on laatinut yrittäjäyyskasvatussuunnitelman, joka esitettiin ammattiopistolla. Mukana oli lukiolaisia, ammattiopistolaisia ja 32 ulkomaalaista. Joulunavauksia on järjestetty yhteistyökumppaneiden kanssa ja yrittäjien tarjoamaa joulupuuroa on käynyt nauttimassa jopa yli 1200 henkilöä. Kaikista yrittäjien järjestämistä tapahtumista niin kesällä kuin talvella on tullut myönteistä palautetta.

Toiminta on yrittäjäyhdistyksessä ollut 2000-luvulla vilkasta ja jäsenmäärä on kasvanut 230 lukemiin, joka kertoo yrittäjien oivaltaneen järjestäytymisen tarpeellisuuden. Pohjois-Pohjanmaan Yrittäjät ry:n maakunnallinen tavoite on kuluvalla vuodelle 4000 jäsentä.

Haukiputaan Yrittäjäyhdistyksessä on alkuvuosikymmeninä ollut useita pitkään toimineita hallituksen jäseniä, esimerkiksi Hannele Huttu vetäytyi syrjään 20 vuoden jälkeen. Pitkäaikaisin rahastonhoitaja on Ulla Kropsu-Karp, joka on tehtävässä edelleen. Veijo Vedman oli pitkään hallituksen jäsenenä ja sihteerinä.

Puheenjohtajat:

Seppo Sukanen 1979
Sirpa Ojala 1981
Olavi Markus 1982
Mikko Korkalainen 1984
Tuomo Santala 1989
Tapani Riihinen 1991
Hannu Vehkaperä 1992
Marko Saukko 2000
Mikko Raappana 2002
Tuula Kangas 2003
Jorma Romppanen 2009

Yrittäjäpalkinnonsaajat:

1980	Teuvo Siipola, Laatikko- ja Kelatuote Oy
1981	Ensi Peltonen-Eurola, Peltosen Liikenne Oy
1982	Eero Isohätälä
1983	Esko Haapala, Puu-Ukot Haapala Ky
1984	Briitta ja Olavi Markus, Kenkä-Markus ja Kodinkone Markus
1985	Ahti ja Paula Mustakangas
1986	Ritva ja Paavo Kropsu, Esso ja Käsityöliike
1987	Jouni Kauppila ja Arto Hakala, Haukirakennus Oy
1988	Kalevi Teppola, Kellon Saha Oy
1989	Erkki ja Kaarina Salenius, Saleniuksen Sähkö
1990	Risto ja Tuula Isohookana, Putaan Betoni ky
1991	Tapani ja Kaija Riihinen, Oulun Neon Oy
1992	Aarno ja Hilikka Manninen, K-Rauta Manninen Ky
1993	Veikko Lesonen ja Seppo Kangas, Suomen JOT-Tuote Oy
1994	Kukka- ja hautauspalvelu Kropsu
1995	HTK-Konepaja Oy
1996	Rantapohja Oy
1997	Autohuolto Pekka Ukkola Ky, 1997 Kellon saha Oy sai maakunnallisen yrittäjäpalkinnon
1998	Ocotec Oy

1999	Ilmastointisuutarit Ky
2000	Sairaankuljetus Matti Utriainen Ky
2001	SPAR-Market A.Keskitalo ky
2002	SR-Kiinteistöhuolto Raimo Kropsu
2003	Kellon Laskenta Oy, Matti Myllylä
2004	PP-Fasadi Oy
2005	Matkamajakka Oy
2006	Työkalukoneistus Partanen Oy
2007	Best Western Hotelli Samantta
2008	Geopudas Oy, Hannu Vehkaperä
2009	Putaan Pulla Oy

Kuluneet vuosikymmenet kertovat, että Haukiputaan Yrittäjät ry on toiminut aktiivisesti. Haukiputaan kunnan ja yrittäjien yhteisen elinkeino-ohjelman laatiminen on vuosikymmenten aikana pitänyt sisällään monenlaista suunnitelmaa ja päivitystä. Vähitellen kunnan ja yrittäjien tehtäväjako on yrittämisessä selkiintynyt eli kunta luo yleisiä yrittämisen edellytyksiä ja yrittäjät yrittävät. Haukiputaan yrittäjien äänen kuulumista on auttanut yrittäjäehdokkaiden valinta kunnallisiin luottamustoimiin. Kunnan ja yrittäjien yhteistyössä tärkeänä asiana on koettu, että yrittämiseen liittyvissä neuvonta- ja koulutusasioissa on käytettävissä Haukiputaan Kehitys Oy. Omalta paikkakunnalta saatavia neuvonta- ja koulutuspalveluita tarvitsevat niin uudet kuin myös vuosikymmeniä toimineet yritykset.

Haukiputaan Yrittäjät kiittää jäseniään ja kaikkia yhteistyökumppaneita kuluneista vuosista. Yhteistyössä ja omissa töissämme ahkeroiden aloitamme uuden vuosikymmenen. Toivotamme kaikille menestystä!

Historiikin kirjoittaja Vieno Väliahde

Historiikin esitti yrittäjien 30-vuotisjuhlissa Kellon Nuorisoseuran talossa
31.10.2009 Ari Laurila

Lähteet:

VKK-Media/Heimo Turusen kokoama aineisto

Rantapohja